

NVVB | Nederlandse Vereniging
voor Burgerzaken

JAARRAPPORT 2017

Inhoud

BESTUURSVERSLAG	3
JAARREKENING	
A. Balans per 31 december 2017	8
B. Staat van baten en lasten over 2017	10
C. Kasstroomoverzicht over 2017	11
D. Toelichting op de balans, staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht	12
E. Toelichting op de balans per 31 december 2017	14
F. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	19
OVERIGE GEGEVENS	
1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het saldo van baten en lasten	28
2 Bestemming van het saldo van baten lasten over het boekjaar 2017	28
3 Controleverklaring	29

Bestuursverslag 2017

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De NVVB heeft als rechtsvorm 'vereniging' en is statutair gevestigd te Utrecht met als statutaire naam Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken.

De NVVB is ingeschreven bij de KvK van Utrecht met nummer 40482707. Het bureau van de vereniging is gevestigd te Zoetermeer, Boerhaavelaan 14.

Alle gemeenten zijn lid van de NVVB. Ook een groot aantal individuele personen die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke dienstverlening zijn lid. Een aantal bedrijven is geassocieerd lid.

De vereniging heeft als doel (zoals vastgelegd in de statuten):

- het behartigen van belangen, ontwikkelen van kennis en advisering op het terrein van: persoonsinformatievoorziening, identiteitsmanagement, verkiezingen en aanverwante dienstverlening;
- het organiseren en faciliteren van kennis-, service- en informatienetwerken op het gebied van Burgerzaken en Publiekszaken;
- het ondersteunen, onderhouden en stimuleren van een netwerk op het terrein van Burgerzaken en Publiekszaken;
- op te treden als internationaal belangenbehartiger, daar waar van toepassing.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door onder meer het/te:

- fungeren als contactpersoon namens de leden bij ketenpartners;
- deelnemen aan netwerken van branchepartners en van daarmee verband houdende branches;
- verschaffen van informatie en het uitwisselen van kennis;
- uitgeven van een verenigingsblad en overige communicatiemiddelen;
- stimuleren van lobbyactiviteiten t.b.v. financiering en nieuwe ontwikkelingen;
- organiseren van congressen en bijeenkomsten;
- bevorderen van vakopleidingen en het zorgdragen voor de kwaliteit van examens;
- bedingen van rechten, in naam van leden anders dan rechtspositionele belangen;
- maken van afspraken en sluiten van mantelovereenkomsten met overheden en andere organisaties teneinde te komen tot optimalisering van beleid en de organisatie van Burgerzaken en Publiekszaken.

Bestuur en directie

Het bestuur vergaderde in 2017 4 keer. Het dagelijks bestuur vergaderde 7 keer.

Het dagelijks bestuur was tot de Algemene Ledenvergadering van december 2017 als volgt samengesteld:

■ de heer S.A.J. Rijdsdijk	voorzitter
■ de heer H. van Dijkhuizen	vicevoorzitter
■ de heer A.S. Meijer	penningmeester
■ de heer J.W. de Ruiters	secretaris

Het bestuur bestond in 2017, buiten de leden van het dagelijks bestuur, uit de volgende leden:

■ de heer J.M. Otten	voorzitter afdeling Utrecht
■ de heer M.M.J. Gordijn	voorzitter afdeling Limburg
■ de heer J. van der Kamp	voorzitter afdeling Gelderland
■ de heer G.J. Gerritsma	voorzitter afdeling Friesland
■ de heer E.E.L. van der Linde	voorzitter afdeling Overijssel
■ de heer J.C. Noord	voorzitter afdeling Noord-Oost
■ de heer W. van den Berg	voorzitter afdeling Zuid-Holland/Zeeland
■ mevrouw P.L.A. Kras	voorzitter afdeling Noord-Holland
■ de heer E.V.C. Goossens	voorzitter afdeling Noord-Brabant

Directeur van het bureau NVVB was tot 1 juni 2017 de heer A. Dallau. Sinds 1 september 2017 is de heer R.A. van Mourik directeur van het bureau NVVB.

Algemene Ledenvergadering

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering (ALV), gehouden op 7 december 2017 wordt digitaal uiterlijk op 19 maart 2018 ter beschikking gesteld op de website ter vaststelling in de ALV van 19 april 2018.

Leden

Op 31 december 2017 telde de NVVB:

- 387 gemeentelijke lidmaatschappen;
- 19 extra gemeentelijke lidmaatschappen;
- 1570 individuele leden; en
- 9 geassocieerde leden.

Deze leden ontvangen 6 uitgaven van het vakblad Burgerzaken & Recht.

Los van bovenstaande leden waren er 77 extra abonnees op het vakblad.

Daarnaast ontvangen 60 relaties en 18 ereleden Burgerzaken & Recht gratis.

Secretariaat NVVB

De NVVB heeft in 2017 11 verzoeken ontvangen om advies uit te brengen op voorgenomen beleidswijzigingen en/of wetswijzigingen.

In 2017 werden 6 brieven door de NVVB aan departementen verstuurd waarin aandacht werd gevraagd voor de ontwikkelingen die het werk van de afdelingen Burgerzaken/Publiekszaken binnen de gemeenten raken.

Resultaten Communicatie 2017

Burgerzaken & Recht

In 2017 heeft de NVVB zes edities uitgegeven van haar vakblad Burgerzaken & Recht (B&R). In B&R komen per editie onderwerpen aan bod die gerelateerd zijn aan de thema's Persoonsinformatiemanagement, Identiteitsmanagement en Verkiezingen. Voor de totstandkoming van de artikelen wordt samengewerkt met het (Advies)bureau, publieke en private partners, het bestuur en de leden van de NVVB commissies. In Burgerzaken & Recht kunnen private en publieke partners adverteren. Hiermee zorgt B&R ook voor een bron van inkomsten.

Digitale congresmagazines

Na het NVVB congres en vier najaarscongressen is een digitaal congresmagazine aan alle bezoekers toegestuurd. Elk magazine bestond uit een sfeerverslag, foto's en gegeven presentaties. In het digitale congresmagazine was er tevens mogelijkheid om te adverteren.

Nieuwsbrieven

De NVVB geeft wekelijks (woensdag) een digitale nieuwsbrief uit die verstuurd wordt aan ruim 4300 abonnees. De nieuwsbrieven komen tot stand door input vanuit het (Advies)bureau, publieke en private partners. Ook plaatst het bureau nieuwsitems van relevante websites die nieuwswaarde hebben voor afdelingen Burgerzaken. Per editie staan er maximaal 2 betaalde webvertorials in. Zo genereert de nieuwsbrief niet alleen nieuwswaarde maar ook inkomen voor de vereniging.

Newsflashes

De NVVB geeft digitale newsflashes uit indien er direct een nieuwsbericht met hoge urgentie verstuurd moet worden aan de leden die geabonneerd zijn op de nieuwsbrief. In 2017 zijn er vier van dergelijke newsflashes verstuurd.

Op 1 februari is de eerste newsflash verstuurd. In deze newsflash geeft de NVVB een reactie op de berichtgeving over het schrappen van de verkiezingssoftware (OSV) bij de aankomende Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017. De NVVB geeft aan dat zij samen met de VNG bij het ministerie op zoek gaat naar een passende oplossing.

In de newsflash van 28 februari informeerden wij over het overleg dat heeft plaatsgevonden tussen de NVVB, BZK, VNG en de Kiesraad inzake het rekenhulpmiddel bij de Tweede Kamerverkiezing op 15 maart 2017. Over de uitkomsten van het overleg wordt men op 3 maart vanuit het ministerie van BZK volledig geïnformeerd en nader geïnstrueerd.

In de newsflash van 3 maart 2017 staat dat gemeenten op 7 maart een compleet pakket met instructies en software voor het telproces bij de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart (de Tweede Circulaire Tweede Kamerverkiezingen) ontvangen. Dit was de uitkomst van het overleg dat de NVVB op 28 februari heeft gevoerd met VNG, de Kiesraad en het ministerie van BZK. Hierin heeft de NVVB stevig gepleit voor een werkbare oplossing voor gemeenten als gevolg van de keuze van de minister van BZK om OSV als hulpmiddel te verbieden.

Op 6 juli 2017 informeerde de NVVB over het beëindigen van Operatie BRP. In de newsflash wordt ingegaan op het ontstaan van dit besluit en wordt ook de teleurstelling vanuit de NVVB voor de Burgerzakenwereld geuit.

De social media cijfers in 2017

Social Media	Aantal toegenomen met (tussen 01-01-2017 & 31-12-2017)	Aantal volgers stand 31-12-2017	Percentage toegenomen
Twitter volgers	+120	1519	8,5%
Facebook volgers	+188	929	25,4%
LinkedIn volgers	+250	1060	30,9%
Digitale nieuwsbrief	+255	4323	6,3%

Bestemmingsreserves door het bestuur bepaald en in de ALV vastgesteld

2017

In de ALV van 7 december 2017 is besloten de bestemmingsreserves voor "Doorbraak dienstverlening" à € 22.000,-, Implementatie vijf activiteiten communicatie à € 714,- en de reservering organisatieontwikkeling à € 25.000,- vrij te laten vallen.

De reservering op de Werkprocessen Burgerzaken (WPB) à € 50.000,- wordt doorgeschoven naar 2018. In 2018 is het de bedoeling om € 25.000,- van de reservering WPB te gebruiken om de wensen en behoeften van onze leden te inventariseren en hierop aansluitend een plan van aanpak te schrijven waarin de modernisering van de WPB wordt gestart. Buiten het gebruiksgemak wordt ook geïnventariseerd of het mogelijk is een samenwerking aan te gaan met een bestaande kennisbank om zo meer leden te bereiken. Het restant van de reservering à € 25.000,- blijft staan om in 2019 a € 25.000,- de plannen te effectueren.

2018

Tijdens de ALV van 7 december 2017 zijn de leden akkoord gegaan met de Agenda 2018-2020 en de Begroting 2018-2020.

Media o.a. Vakblad Burgerzaken en Recht (B&R)

Er zijn van het vakblad B&R in 2017 6 edities uitgebracht. De pilot in 2016 om het congresnummer digitaal uit te brengen is een succes gebleken. Derhalve is besloten om beide congresnummers in 2017 digitaal aan te bieden.

- De verkoop van 146 exemplaren van Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek "Een handreiking voor Boek 10BW". Er is nu nog een voorraad van 412 exemplaren.

NVVB Werkprocessen Burgerzaken (WPB)

De WPB staat als product van de NVVB al enige jaren onder druk. In 2017 zijn er 2 licenties op de WPB uitgegeven. 15 gemeenten hebben hun onderhoudscontract op de WPB opgezegd.

In 2017 is er geen vervolg gegeven aan het in 2016 gestarte project een verbinding te maken tussen de WPB, de BZM specificaties en het Dashboard Dienstverlening. Zoals hiervoor al is gemeld wordt er in 2018 allereerst geïnventariseerd wat de wensen en behoeften van onze leden op het gebied van de WPB zijn. Vervolgens worden deze wensen en behoeften in een plan van aanpak verwerkt om zo tot een hernieuwde vorm voor het aanbieden van de WPB te komen.

Dashboard Dienstverlening (DD)

Het in bedrijfsvoering opgenomen project Dashboard Dienstverlening is tot op heden nog niet kostenneutraal geëxploiteerd. Het break even point ligt bij ongeveer 100 gemeenten om het DD af te nemen. Eind 2017 waren er 61 gemeenten geabonneerd op het DD.

Per saldo is dit in 2017 een afname van 2 gemeenten.

Het DB heeft op 15 mei 2017 besloten tijdelijk tot 31 maart 2018 een accountmanager voor het DD aan te trekken. De accountmanager heeft de opdracht om bijeenkomsten te organiseren waar gemeenten worden geadviseerd en geïnformeerd over het DD en nieuwe gemeenten als afnemers te werven en de kwaliteit van het product te verhogen.

Behalve deze opdracht dient hij een onderzoek te doen naar de levensvatbaarheid van de exploitatie van het product op lange termijn. Mede hierdoor komen we in 2017 uit op een negatief resultaat van € 33.478,-.

Burgerzaken modules specificaties

Het project met betrekking tot het updaten en onderhouden van de specificatie burgerzakenmodules is in 2017 afgerond. Door het stopzetten van de operatie BRP in 2017 is het voor gemeenten niet noodzakelijk de specificatie op de burgerzaken modules aan te schaffen en is het onzeker of KING de expertise van de NVVB nog inhuurt om deze te onderhouden.

Diverse projecten/producten/diensten

Door een aantal wijzigingen in de bedrijfsvoering van de NVVB zijn de begrote resultaten op de diverse projecten € 82.276,- lager dan begroot.

- De professionele ondersteuning van de Landelijke vereniging voor lokale belastingen LVLB is in december 2016 op verzoek van de LVLB per direct beëindigd. (begroot resultaat € 10.000,-).
- De beëindiging van de professionele ondersteuning voor de organisatie van de 2 bijeenkomsten van het PIVA platform per 1 januari 2017. (begroot resultaat € 11.898,-)
- Het niet exploiteren van het product Team van de toekomst. (begroot resultaat € 62.000,-)
- De 3 geplande reizen naar Estland zijn gecancelled. (begroot resultaat voor 3 reizen € 30.000,-, per reis € 10.000,-)

Wel zijn er inkomsten gegenereerd uit:

- De samenwerking met de Qiy Foundation en is mede-initiatiefnemer van het Respect Privacy programma. De NVVB heeft de verkoop en distributie van de ID-covers richting de gemeenten verzorgd en geconstateerd dat er bij gemeenten nog steeds behoefte is aan ID-covers. (begroot resultaat € 7.380,-, werkelijk € 6.460,-)
- De samenwerking met KING, welke in 2017 is gecontinueerd voor de inzet van een deeltijd projectleider bij het project herijking van het proces rijbewijzen (DAR) in het kader van het programma Digitale Agenda 2020. De inzet van de projectleider is intern belegd bij de strategisch adviseur Mariëlle Sloof en de kosten worden zoals bij alle intern belegde projecten verantwoord in de personeelskosten. Tevens is er een communicatiemedewerkster via de NVVB ingehuurd die werkzaam is geweest aan dit project. (begroot resultaat € 0,-, werkelijk € 30.137,-)
- Inhuur van een communicatiemedewerkster voor de DA2020. (begroot resultaat € 0,-, werkelijk € 2.500,-)
- Ondersteuning van de vertaling van de dienstverlening Nissewaard (begroot resultaat € 0,-, werkelijk € 580,-)

PublieksAcademie (examens)

2017 is het eerste jaar waarin is gewerkt volgens de nieuwe structuur van de examens.

Bij de overname van het project NBP is een budget van € 118.000,- meegekomen voor het actualiseren van de examens, dit is niet toereikend gebleken. Ook zijn er actualiteitsexamens voor de MBO lijn ontwikkeld.

Per saldo is er een negatief resultaat op de examens behaald van € 10.870,- tegenover een begroot resultaat van € 94.245,- exclusief de personeelskosten van de coördinatie van de examenorganisatie.

PublieksAcademie (opleidingen)

De trainingen ID- & Adresfraude op MBO niveau zijn goed ontvangen en worden conform de begroting afgenomen. De trainingen op HBO niveau worden minder afgenomen. Hierdoor is het resultaat lager maar tevens de kosten, waardoor per saldo het resultaat € 10.000,- hoger is dan begroot. Het resultaat is exclusief de personeelskosten van de coördinatie en de ondersteuning van de PublieksAcademie.

Congressen

Het NVVB congres 2017 is een groot succes geworden. Mede hierdoor is het begrote resultaat à € 146.000,- behaald.

De medewerkers zijn direct betrokken geweest bij de georganiseerde regiocongressen, hetgeen bijdraagt tot een uniformere uitstraling van de NVVB.

Bureau NVVB

Het bureau had in 2017 de beschikking over gemiddeld 9,9 FTE voor de feitelijke uitvoering van haar taken. De formatie van het bureau bestond eind 2017 uit 9,4 FTE (10 personen).

Dit verschil wordt veroorzaakt door de volgende mutaties in het personeelsbestand.

- Uit dienst getreden is de heer A. Dallau per 1-6-2016~~7~~ en mevrouw M.P Slooff-Slieker per 28-8-2017.
- In dienst getreden per 1-9-2017 de heer R.A. van Mourik.

Resultaat 2017

Het resultaat over 2017 is € 130.450,- negatief.

Het negatieve resultaat is onder andere te verklaren door een lager resultaat op de post diverse projecten € 105.000,-, een lager resultaat op het Dashboard Dienstverlening € 36.000,- en hogere kosten van het actualiseren van de examens in 2017.

Het eigen vermogen is na resultaatverdeling ultimo 2017 € 1.084.349,-. Hiervan is € 50.000,- voorzien in een reservering voor de WPB. Het vermogen is met € 34.771,- toegenomen, de toename wordt veroorzaakt door de vermogenspositie van de afdelingen is opgenomen in de balans. De afdelingen hebben volgens de statuten van de NVVB geen rechtspersoonlijkheid, dit betekent dat zij niet zelfstandig schulden en bezittingen hebben waardoor het eigen vermogen van de afdelingen wordt opgenomen in de balans van de NVVB.

Het weerstandsvermogen bedraagt op 31 december 2017 € 1.084.349,-.

Zoetermeer, 7 maart 2018
Bestuur NVVB

A. Balans per 31 december 2017
(in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	<u>53.666</u>	<u>138.647</u>
	53.666	138.647
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden	2.502	4.114
Debiteuren	172.993	448.930
Overige vorderingen en overlopende activa	192.459	118.355
Liquide middelen	<u>891.316</u>	<u>1.174.246</u>
	1.259.270	1.745.645
	<u>1.312.937</u>	<u>1.884.292</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN (VRIJ BESTEEDBAAR VERMOGEN)		
Bestemmingsreserves	50.000	97.714
Bestemmingsreserves afdelingen	165.221	0
Overig vrij besteedbaar vermogen	<u>869.128</u>	<u>951.864</u>
	1.084.349	1.049.578
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Voorziening vakantiedagen	18.450	17.307
Voorziening vakantietoelage	25.093	23.374
Crediteuren	19.216	296.332
Nog te betalen kosten	43.644	73.829
Vooruit ontvangen bedragen	68.657	275.500
Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>53.529</u>	<u>148.373</u>
	228.588	834.714
	<u>1.312.937</u>	<u>1.884.292</u>

B. Staat van baten en lasten over 2017 (in euro's)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten			
Contributies & Dienstverlening	1.973.555	1.860.356	2.222.465
Overige dienstverlening	371.677	572.012	809.841
Som der baten	<u>2.345.232</u>	<u>2.432.368</u>	<u>3.032.305</u>
Lasten			
Directe kosten	1.089.090	1.039.241	1.502.590
Bestuur- en bureaunkosten			
Personeelskosten	926.088	934.601	1.009.800
Afschrijvingen materiële vaste activa	75.982	26.726	19.749
Overige bureau- en bestuurskosten	388.287	443.024	406.145
	<u>2.479.447</u>	<u>2.443.592</u>	<u>2.938.284</u>
Bedrijfsresultaat	-134.215	-11.224	94.022
Financiële baten en lasten	<u>3.764</u>	<u>10.000</u>	<u>3.656</u>
Resultaat	<u><u>-130.450</u></u>	<u><u>-1.224</u></u>	<u><u>97.678</u></u>

Het bestuur stelt de Algemene Ledenvergadering voor om het resultaat over 2017 als volgt te bestemmen:

Voorstel resultaatbestemming

Vrijval reserve "ontwikkeling" 2015	-25.000
Vrijval reserve "doorbraak dienstverlening"	-22.000
Vrijval reserve "communicatie beleid"	-714
Ottrekking aan het vrij besteedbaar vermogen	-82.736
	<u><u>-130.450</u></u>

Vooruitlopende op de vaststelling in de ALV is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

C. Kasstroomoverzicht over 2017 (in euro's)

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-134.215	94.022
Aanpassingen voor afschrijvingen:		
Desinvestering	68.274	
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>45.651</u>	<u>32.551</u>
	113.925	32.551
Verandering in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	201.833	-341.354
Mutatie voorraden	1.612	2.594
Mutatie operationele kortlopende schulden	<u>-606.126</u>	<u>559.762</u>
	<u>-402.681</u>	<u>221.002</u>
	-422.971	347.575
Financiële baten en lasten	<u>3.764</u>	<u>3.656</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	-419.207	351.231
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Afschrijving desinvestering	-26.285	
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	<u>-2.659</u>	<u>-68.274</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-28.944	-68.274
Toevoeging aan het afdelingsvermogen	165.221	
Netto kasstroom (is mutatie geldmiddelen)	<u><u>-282.930</u></u>	<u><u>282.959</u></u>
Liquide middelen 1 januari	1.174.246	891.287
Liquide middelen 31 december	<u>891.316</u>	<u>1.174.246</u>
Mutatie	<u><u>-282.930</u></u>	<u><u>282.959</u></u>

D. Toelichting op de balans, staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

In de kolom begroting zijn de bedragen opgenomen die het algemeen bestuur heeft goedgekeurd. De begroting is geaccordeerd in de Algemene ledenvergadering van 7 december 2017. Een nadere verdeling vindt door het bureau plaats.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Deze lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Baten

Dit betreffen alle opbrengsten die betrekking hebben op het verslagjaar inclusief toegezegde nog niet ontvangen bijdragen.

Contributies

De leden betalen een jaarlijkse contributie die wordt verantwoord in het betreffende contributie jaar.

Dienstverlening

Betreft de verhuur van standruimte gedurende het jaarlijks gehouden congres, alsmede de deelnemersbijdrage

Opleidingen

Betreft de verkoop en organisatie van opleidingen op het gebied van ID en adresfraude.

Media

Betreft de opbrengsten van advertenties in het maandblad en op de website. De verkoop van het vakblad Burgerzaken & Recht aan niet leden en losse nummers en de uitgifte van informatieve boeken.

Werkprocessen burgerzaken (WPB)

Betreft de verkoop en het onderhoud van werkprocessen burgerzaken.

Specificatie burgerzakenmodules

Betreft de doorontwikkeling en het onderhoud van de specificaties burgerzakenmodules.

Dashboard dienstverlening

Betreft de opbrengsten op de verkoop van pakketten voor het gebruik van het Dashboard.

Diverse projecten

Betreft de verkoop van op projectbasis uitgevoerde activiteiten. De projecten hebben een korte looptijd.

Lasten

Directe kosten

Betreft de direct aan de baten toe te rekenen kosten.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijs op basis van de verwachte economische levensduur.

GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

E. Toelichting op de balans per 31 december 2017 (in euro's)

Materiële vaste activa	Verbouwing kantoor 2013/2015	Dashboard Dienst- verlening	Hardware en software	Inventaris	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2016	34.772	27.291	75.275	1.308	138.647
Aanschaffingen	0	0	1.681	978	2.659
	34.772	27.291	76.956	2.286	141.305
Afschrijvingen	4.471	11.657	28.664	859	45.651
Afschrijving desinvestering 2017	0	0	26.285	0	26.285
Desinvesteringen 2017	0	0	68.274	0	68.274
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>30.301</u>	<u>15.634</u>	<u>6.303</u>	<u>1.428</u>	<u>190.214</u>
Cumulatieve aanschaffingswaarde	44.706	51.970	100.869	31.223	228.768
Cumulatieve afschrijvingen	<u>14.404</u>	<u>36.336</u>	<u>94.566</u>	<u>29.795</u>	<u>175.101</u>
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>30.301</u>	<u>15.634</u>	<u>6.303</u>	<u>1.428</u>	<u>53.666</u>
Afschrijvingspercentages	10%	20%	33%	20%	
				<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Voorraden					
Speldjes				287	366
Boek 10BW				<u>2.216</u>	<u>3.749</u>
				<u>2.502</u>	<u>4.114</u>
Debiteuren					
Debiteuren				185.540	460.087
Voorziening debiteuren				<u>-12.547</u>	<u>-11.157</u>
				<u>172.993</u>	<u>448.930</u>

De voorziening debiteuren is als volgt bepaald:

- 100% voorziening op openstaande facturen met als factuurdatum ouder dan 1 juni 2016.

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen opbrengsten	0	5.552
Nog te ontvangen bedragen	9.278	63.524
Nog te ontvangen pensioenpremie	0	475
Nog te ontvangen saldi NVVB afdelingen	165.221	0
Vooruitbetaald	<u>17.960</u>	<u>48.805</u>
	<u>192.459</u>	<u>118.355</u>
Liquide middelen		
ING Bank, rekening courant 67.57.48.127	16.381	32.245
ABN AMRO, spaarrekening 59.76.41.579	29	29
ABN AMRO, bestuursrekening 47.09.87.723	16.909	16.633
ING Bank 491717 **	33.687	29.316
ING spaarrekening 491717	375.000	650.000
ABN AMRO depositorekening 427172799	160.000	160.000
SNS bank 944880797 *	126.224	122.987
Rabobank depositorekening 3288867109	162.886	162.609
Rabobank RC 1490530002	89	73
Kas	<u>111</u>	<u>355</u>
	<u>891.316</u>	<u>1.174.246</u>
* Niet vrij opneembaar		
** Rekening-courant faciliteit ad € 4.538		
Eigen vermogen (vrij besteedbaar vermogen)		
Bestemmingsreserves door het bestuur bepaald	50.000	97.714
Bestemmingsreserves door inbreng NVVB afdelingen	165.221	0
Overig vrij besteedbaar vermogen	<u>869.128</u>	<u>951.864</u>
	<u>1.084.349</u>	<u>1.049.578</u>
Bestemmingsreserves door het bestuur bepaald		
Reserve communicatiebeleid	0	714
Reserve doorbraak dienstverlening	0	22.000
Reserve organisatieontwikkeling	0	25.000
Reserve werkprocessen	50.000	50.000
	<u>50.000</u>	<u>97.714</u>

		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Bestemmingsreserves door inbreng NVVB afdelingen			
Afdeling Friesland	inbreng 2017	1.024	0
Afdeling Gelderland	inbreng 2017	6.783	0
Afdeling Limburg	inbreng 2017	16.706	0
Afdeling Noord Brabant	inbreng 2017	6.389	0
Afdeling Noord Holland	inbreng 2017	677	0
Afdeling Noord Oost	inbreng 2017	97.958	0
Afdeling Overijssel	inbreng 2017	945	0
Afdeling Utrecht	inbreng 2017	21.337	0
Afdeling Zuid-Holland Zeeland	inbreng 2017	13.402	0
		<u>165.221</u>	<u>0</u>

De bestemmingsreserves zijn vrij besteedbaar vermogen, aangezien zij door het bestuur kunnen worden opgeheven en er niet door derden een bestemming aan is gegeven.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Reserve communicatiebeleid		
Stand per 1 januari	714	714
Vrijval eerder gedane reserve	<u>-714</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>714</u>

Reserve communicatiebeleid

In de ALV op 7 december 2017 is besloten deze bestemmingsreserve vrij te laten vallen aan het vrij besteedbaar eigen vermogen.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Reserve doorbraak dienstverlening		
Stand per 1 januari	22.000	22.000
Vrijval eerder gedane reserve	<u>-22.000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>22.000</u>

Reserve doorbraak dienstverlening

In de ALV op 7 december 2017 is besloten deze bestemmingsreserve vrij te laten vallen aan het vrij besteedbaar eigen vermogen.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Reserve organisatieontwikkeling		
Stand per 1 januari	25.000	25.000
Vrijval eerder gedane reservering	<u>-25.000</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>25.000</u></u>

Reserve organisatieontwikkeling

In de ALV op 7 december 2017 is besloten deze bestemmingsreserve vrij te laten vallen aan het vrij besteedbaar eigen vermogen.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Reserve Werkprocessen burgerzaken		
Stand per 1 januari	50.000	50.000
Dotatie	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>50.000</u></u>	<u><u>50.000</u></u>

Voor het inventariseren van de wensen en behoeften van de leden en het opstellen voor een plan van aanpak.

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Voorstel bestemming resultaat verslagjaar		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	97.678	-135.220
Mutatie overige reserves besloten in ALV	-97.678	135.220
Resultaat boekjaar	-130.450	97.678
Mutatie van overige bestemmingsreserves	0	0
Toevoeging aan overige bestemmingsreserve	<u>47.714</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>-82.736</u></u>	<u><u>97.678</u></u>

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Overig vrij besteedbaar vermogen:		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	951.864	854.186
Mutatie via resultaatbestemming 2016	0	97.678
Mutatie via resultaatbestemming 2017	<u>-82.736</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>869.128</u></u>	<u><u>951.864</u></u>

Kortlopende schulden	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Voorzieningen		
Voorziening vakantiedagen	18.450	17.307
Voorziening vakantietoeslag	<u>25.093</u>	<u>23.374</u>
	<u>43.542</u>	<u>40.681</u>
Crediteuren	<u>19.216</u>	<u>296.332</u>
Nog te betalen kosten/bedragen	<u>43.644</u>	<u>73.829</u>
Vooruit ontvangen	<u>68.657</u>	<u>275.500</u>
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>53.529</u>	<u>148.373</u>
BTW		
4e kwartaal 2016	0	119.792
4e kwartaal 2017	<u>27.839</u>	<u>0</u>
	27.839	119.792
Loonheffing		
December 2016	0	28.581
December 2017	<u>25.690</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>53.529</u>	<u>148.373</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- De huur van de huisvesting in Zoetermeer bedraagt op jaarbasis ca € 45.000,- dit is inclusief de servicekosten.
De huurovereenkomst is aangegaan tot 1-8-2022.
- Er is een bankgarantie aan de verhuurder afgegeven voor € 16.138,-.
- Tevens is er een overeenkomst afgesloten met het Adviesbureau NVVB voor € 96.290,-.
- Er zijn overeenkomsten voor diverse verzekeringen en een kopieermachine.
- Er is een operational lease contract afgesloten á € 6270,- per jaar.
- Van alle afdelingen wordt onderzocht in hoeverre er een nog een Btw-verplichting bestaat. Deze verplichting rust voor de afgelopen 5 jaar op de NVVB. Van deze verplichting is het niet mogelijk om een betrouwbare schatting te maken.

F. Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2017 (in euro's)

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
BATEN			
Contributies	862.282	837.031	840.041
Congresopbrengsten	459.717	420.000	438.484
Examenorganisatie	0	0	150.404
PublieksAcademie	651.556	603.325	793.536
Contributies/Dienstverlening			
Opleidingen	<u>1.973.555</u>	<u>1.860.356</u>	<u>2.222.465</u>
Media	54.607	74.461	82.990
Werkprocessen burgerzaken (WPB)/Publiekszaken/Scripts	118.028	115.986	120.886
Specificaties burgerzakenmodules	27.884	28.640	112.519
Dashboard Dienstverlening	44.200	44.000	52.524
Diverse projecten	<u>126.958</u>	<u>308.925</u>	<u>440.920</u>
Overige dienstverlening	<u>371.677</u>	<u>572.012</u>	<u>809.841</u>
Totaal Som der Baten	<u>2.345.232</u>	<u>2.432.368</u>	<u>3.032.305</u>
Toelichting Contributies/Dienstverlening/Opleidingen			
<i>Contributies</i>			
Gemeenten incl. meerdere lidmaatschappen	674.772	661.985	661.158
Opbrengst privé-leden	52.729	52.000	53.075
Geassocieerd overige	24.781	23.046	25.809
Partnerships	<u>110.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
	<u>862.282</u>	<u>837.031</u>	<u>840.041</u>
<i>Aantal leden (geïncasseerd en betaald)</i>			
Privé-leden	1.532		1.570
Gemeenten	387		390
Meerdere lidmaatschap gemeenten	19		28
Geassocieerde Leden	<u>7</u>		<u>9</u>
Totaal	<u>1.945</u>		<u>1.997</u>

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
<i>Congresopbrengsten</i>			
Verhuur standruimte/overige en workshops	205.617	190.000	222.366
Deelnemersbijdragen	<u>254.100</u>	<u>230.000</u>	<u>216.118</u>
	<u>459.717</u>	<u>420.000</u>	<u>438.484</u>

Examenorganisatie

Examengelden BABZ	0	0	2.944
Examengelden BOP	0	0	100.225
Compensatie gelden i.v.m. overgang NBP naar NVVB	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>47.235</u>
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>150.404</u>

PublieksAcademie

Examengelden	184.620	188.075	40.072
Opleidingsgelden	348.436	415.250	
Subsidie integratie NBP-NVVB actualisatie examens	118.500	0	556.255
Ontwikkelen module actualiteitsexamen subsidie			<u>197.209</u>
	<u>651.556</u>	<u>603.325</u>	<u>793.536</u>

Toelichting Netto-omzet

Media

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Opbrengst advertenties	32.548	60.000	58.933
Opbrengst abonnees *	8.354	7.811	9.547
Project opbrengst buttons website NVVB	3.600	4.000	4.860
Project uitgifte modellenboek 2010	92	150	0
Project uitgifte boekje IPR / 10BW	2.306	2.500	7.375
Advertenties in de nieuwsbrief	<u>7.708</u>	<u>0</u>	<u>2.276</u>
	<u>54.607</u>	<u>74.461</u>	<u>82.990</u>
* Aantal abonnees	<u>77</u>		<u>88</u>

Werkprocessen burgerzaken (WPB)/Publiekszaken/Scripts

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Opbrengst onderhoud	109.860	115.986	116.802
Opbrengst licenties	8.168	0	4.084
	<u>118.028</u>	<u>115.986</u>	<u>120.886</u>

Specificatie burgerzakenmodules

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Bijdrage King inzake actualiseren modules	27.884	28.640	112.519
	<u>27.884</u>	<u>28.640</u>	<u>112.519</u>

Dashboard dienstverlening

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Opbrengst pakketten brons/zilver/goud (management informatie)	44.200	44.000	43.270
Opbrengst Fraude expertise punt	0	0	8.264
Opbrengst mobiliteit	0	0	990
	<u>44.200</u>	<u>44.000</u>	<u>52.524</u>

Diverse projecten

Estonia Experience	0	129.000	151.600
Versnelde eerste inschrijving vergunninghouders	0	0	58.432
Werkzaamheden t.b.v. de ondersteuning LVLB	0	10.000	10.000
ID-covers	29.054	25.200	35.480
Professionele ondersteuning Piva-platform	0	24.725	79.665
Pilot herijking rijbewijzen	79.197	0	71.520
Ondersteuning dienstverlening Nissewaard	6.060	0	0
Kennisdelen st. Migratierecht	936	0	0
Werkzaamheden DA2020	11.710	0	0
Ondersteuning 100.000+ gemeenten	0	0	7.507
Ondersteuning DBI opleiding inz. Sirie	0	0	21.717
Team van de toekomst	0	120.000	5.000
	<u>126.958</u>	<u>308.925</u>	<u>440.920</u>

LASTEN

Directe kosten

Kosten Partnerships

Kosten partnerships

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	<u>26.069</u>	<u>35.000</u>	<u>15.209</u>
	..... 26.069	..... 35.000	..... 15.209

Congreskosten

Kosten congres burgerzaken

	<u>313.161</u>	<u>275.000</u>	<u>284.228</u>
	..... 313.161	..... 275.000	..... 284.228

Examenorganisatie

Kosten examencommissie / werkgroep BABZ

Kosten examens SVM Nivo BABZ

Kosten examencommissie / werkgroep BOBZ

Kosten examens SVM Nivo BOBZ

	0	0	14.660
	0	0	467
	0	0	5.200
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>36.111</u>

examens

	 0	 0	..... 56.438
--	---------	---------	--------------

PublieksAcademie

Totale kosten examens

Totale kosten inzake kwartaal 4 van 2016

Totale kosten opleidingen

	313.990	93.830	330.325
	0	0	194.137
	<u>204.254</u>	<u>280.278</u>	<u>0</u>
	..... 518.244	..... 374.108	..... 524.463

Kosten uit media

Druk- en verzendkosten

Auteursvergoeding/fotografen

Website

Project uitgifte boek A&O fonds

Project uitgifte boek 10BW 2e druk

	28.347	48.000	42.397
	20.031	26.000	21.964
	171	0	0
	0	0	2.610
	<u>1.533</u>	<u>0</u>	<u>2.562</u>
	..... 50.082	..... 74.000	..... 69.533

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Werkprocessen burgerzaken (WPB)/Publiekszaken/Scripts			
Kosten beheer en onderhoud	3.118	41.000	5.435
	<u>3.118</u>	<u>41.000</u>	<u>5.435</u>

Dit betreft de kosten verband houdend met de uitlevering, de jaarlijkse beheerskosten en de modernisering van de werkprocessen. De referentiemodellen zijn per 31 december 2003 geheel afgeschreven.

Specificatie burgerzakenmodules

Kosten ontwikkeling	12.714	17.184	63.304
	<u>12.714</u>	<u>17.184</u>	<u>63.304</u>

Dit betreft het actualiseren van de modules en betreft een project t/m juni 2017 daarna alleen onderhoud.

Dashboard dienstverlening

kosten ontwikkelen pijler 1 Management informatie	66.021	22.500	88.459
Afschrijvingskosten Dashboard dienstverlening	11.657	12.802	12.802
Kosten onderhouden Fraude expertise punt	0	0	7.003
Kosten techniek PA	0	0	26.539
	<u>77.678</u>	<u>35.302</u>	<u>134.804</u>

Diverse projecten

Werkzaamheden t.b.v. de ondersteuning LVLB	0	0	493
ID covers	22.594	17.820	24.185
Serious request/ambtenaar	0	0	20.660
Themabijeenkomsten (2015 WTI)	388	0	594
Professionele ondersteuning Piva-platform	0	12.827	81.526
Versnelde eerste inschrijving vergunninghouders	0	0	33.322
Bijdrage diverse bijeenkomsten en verenigingen	0	0	11.824
Businesscase stembureau app	0	0	15.000
Businesscase ID vaststelling	0	0	1.415
Ondersteuning DBI opleiding inz. Sirie	0	0	21.319
Pilot herijking rijbewijzen	49.060	0	13.050
Team van de toekomst/A&O fonds	2.361	58.000	4.016
Kennisdelen st. Migratierecht	36	0	0
Werkzaamheden DA2020	7.710	0	0
Ondersteuning dienstverlening Nissewaard	5.480	0	0
Estonia Experiance	395	99.000	121.774
	<u>88.024</u>	<u>187.647</u>	<u>349.176</u>
Totaal directe kosten	<u>1.089.090</u>	<u>1.039.241</u>	<u>1.502.590</u>

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Personeelskosten			
Brutoloon	583.730	675.079	757.373
Vakantietoeslag	45.513	0	0
Inleen personeelskosten	0	5.000	6.022
Premies volksverzekeringen en pensioenpremies	183.045	189.022	192.445
Reiskosten	29.225	27.500	38.820
Leaseauto	2.796	0	0
Premie ziekwet en WAO gat verzekering	28.313	18.000	26.225
Uitkering ziekwetverzekering	-4.981	0	0
Doorbelaste personeelskosten (extern)	0	0	-900
Doorbelaste personeelskosten (intern)	-11.308	0	-42.822
Organisatieontwikkeling	58.271	0	9.043
Diverse personeelskosten	11.483	20.000	23.595
Totaal personeelskosten	926.088	934.601	1.009.800
Aantal Fte's	9,9		10,4
Afschrijvingen materiële vaste activa	75.982	26.726	19.749
Overige bureau- en bestuurskosten			
Huisvestigingskosten	68.652	86.500	79.796
Kantoorkosten (exclusief afschrijvingen)	103.343	103.519	98.245
Bestuurskosten	71.790	68.520	79.362
Kosten afdelingen	4.820	15.640	11.767
Kosten commissies	634	1.500	1.036
Algemene kosten	139.049	122.345	111.587
Diverse baten en lasten	0	45.000	24.352
Totaal overige bureaunkosten	388.287	443.024	406.145
Totaal bestuur- en bureaunkosten	1.390.357	1.404.351	1.435.694

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Huisvestigingskosten			
Huur	47.867	57.500	56.277
Servicekosten	13.144	20.000	14.341
Schoonmaakkosten	4.131	4.000	4.013
Overige huisvestigingskosten	3.510	5.000	5.165
Totaal huisvestigingskosten	68.652	86.500	79.796
Kantoorkosten (exclusief afschrijvingen)			
Automatiseringskosten	60.643	57.700	53.330
Repro/porto/drukwerk	16.429	16.500	16.202
Telefoon- en faxkosten	12.661	11.769	12.940
Kosten website/communicatie	7.908	7.040	6.766
Kantoorbenodigdheden	631	500	895
Restaurant	1.905	1.010	1.997
Bankkosten	1.298	2.525	1.087
Representatie/acquisitie	1.049	4.000	4.079
Diverse bureaunkosten	819	2.475	949
Totaal kantoorkosten (exclusief afschrijvingen)	103.343	103.519	98.245
Bestuurskosten			
Kosten buitenlandse congressen	11.847	15.000	17.160
Reis-en verblijfskosten	15.417	12.500	14.138
Kosten jaardiner	11.502	2.020	7.429
Lidmaatschap EVS	4.488	5.000	4.988
Kosten bestuur	22.038	27.500	24.279
Kantinekosten	2.315	5.000	5.313
Diverse kosten dagelijks bestuur	4.184	1.500	6.055
	71.790	68.520	79.362

	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Kosten afdelingen			
Kosten afdelingen	<u>4.820</u>	<u>15.640</u>	<u>11.767</u>
Kosten commissies			
Kosten commissies	<u>634</u>	<u>1.500</u>	<u>1.036</u>
Algemene kosten			
Project Doorbraak dienstverlening (reservering)	0	2.000	0
Adviesbureau NVVB	98.750	99.000	98.351
Accountantskosten en financiële administratie	15.132	12.500	8.290
Verzekeringen	1.446	1.800	1.445
Kosten loonadministratie	3.346	2.500	2.959
Diverse kosten	<u>20.374</u>	<u>4.545</u>	<u>543</u>
Totaal diverse lasten	<u>139.049</u>	<u>122.345</u>	<u>111.587</u>
Diverse baten en lasten			
Voorziening verlofdagen	0	15.000	1.709
Niet te verrekenen BTW	0	30.000	12.626
Mutatie voorziening debiteuren	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.016</u>
Totaal diverse baten en lasten	<u>0</u>	<u>45.000</u>	<u>24.352</u>
Financiële baten en lasten			
Ontvangen rente	4.850	10.000	3.656
Rentelasten (belastingdienst)	<u>-1.086</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>3.764</u>	<u>10.000</u>	<u>3.656</u>

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Voor de bezoldiging van bestuurders kwam in 2017 € 22.037,62 ten laste van de rechtspersoon, in de vorm van een vergoeding voor onkosten en tijd.

Ondertekening van de jaarrekening

Zoetermeer, 7 maart 2018

Bestuur NVVB:

De heer S.A.J. Rijdsijk, voorzitter

De heer H. van Dijkhuizen, vicevoorzitter

De heer A.S. Meijer, penningmeester

De heer J.W. de Ruiter

De heer J.C. Noord

De heer J.M. Otten

De heer M.M.J. Gordijn

De heer J. van der Kamp

De heer G.J. Gerritsma

De heer E.E.L. van der Linde

De heer W. van den Berg

Mevrouw P.L.A. Kras

De heer E. Goossens

Overige gegevens

1. Statutaire regeling betreffende de bestemming van het saldo van baten en lasten

In de statuten van de NVVB is geen artikel opgenomen betreffende de resultaatbestemming.

Bestemming van het saldo van baten en lasten over het boekjaar 2017

Het algemeen bestuur stelt voor om het negatieve resultaat over het boekjaar 2017 ad € 130.450,- als volgt te bestemmen:

Voorstel resultaatbestemming

Vrijval reserve "ontwikkeling" 2015	-25.000
Vrijval reserve "doorbraak dienstverlening"	-22.000
Vrijval reserve "communicatie beleid"	-714
Ottrekking aan het vrij besteedbaar vermogen	-82.736
	<hr/>
	<u>-130.450</u>

De jaarrekening wordt ter vaststelling voorgelegd aan de algemene ledenvergadering die gehouden wordt op 19 april 2018.

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op pagina 29.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken, te Utrecht

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op bladzijde 8 tot en met bladzijde 26 opgenomen jaarrekening 2017 van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken per 31 december 2017 en van het saldo van de staat van baten en lasten over 2017 in overeenstemming met de door de vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt D in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van gevolgen BTW-verplichting van de afdelingen

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel Niet in de balans opgenomen verplichtingen op pagina 18 van de jaarrekening. Hier wordt melding gemaakt van het feit dat er nog onderzocht wordt in hoeverre er een BTW-verplichting bestaat voor alle afdelingen in de afgelopen 5 jaar. Van deze verplichting is het niet mogelijk om een betrouwbare schatting te maken. Gezien de omvang van de afdelingen kan deze verplichting de materialiteit niet te boven gaan. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Benadrukking van gevolgen Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders op pagina 27 van de jaarrekening. Hier is alleen het totaalbedrag vermeld van de bestuurders. Op dit moment wordt onderzocht of voor dit onderdeel van de jaarrekening de WNT van toepassing is en diensgevolge de bezoldiging per bestuurder en directeur vermeld dient te worden. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de door de vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt D in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gere de twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

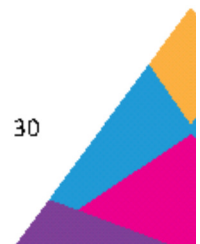
Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oss, 7 maart 2018
Tenzing Accountants BV

w.g. M.H.J. Nieuwstad-van Zundert AA

